

การใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (Generative AI) อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัย และการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด AI Literacy

Ethical Use of Generative AI in Research and Academic Writing for
Publication of Graduate Students in Bangkok based on AI Literacy Concept

นพรุจ นาคบุรี¹ และอุ๋นเรื่อน เล็กน้อย²

Nupparut Nakbure and Unruan Leknoi

Received: January 27, 2025

Revised: March 14, 2025

Accepted: March 23, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตามแนวคิด AI Literacy 2) ศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมฯ ผ่านปัจจัยด้านความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) และ 3) ศึกษาปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ที่ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมฯ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำแนวคิด AI Literacy มาเป็นกรอบแนวคิดวิจัย ประชากรคือ นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งในกรุงเทพมหานคร คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรโปรแกรม G*Power กำหนดค่าอิทธิพล เท่ากับ 0.4 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 125 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสุ่มแบบเจาะจง โดยใช้แบบสอบถามและประเมินค่าตามมาตรวัดลิเคิร์ต 5 ระดับ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ใช้บรรยายค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผ่านปัจจัยความรู้และเข้าใจ และวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ ผ่านปัจจัยการประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า 1) การใช้ Gen. AI ในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ในส่วนภาพรวมระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI ส่วนใหญ่อยู่ระดับ “ปานกลาง”

¹⁻² จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; Chulalongkorn University

Corresponding author, e-mail: mnupparut@gmail.com

ส่วนภาพรวมระดับการประเมินผล Gen. AI อยู่ระดับ “มาก” และภาพรวมการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมสำหรับการทำวิจัยและบทความวิจัยอยู่ระดับ “ปานกลาง” 2) ปัจจัยด้านความรู้และเข้าใจ มีผลให้ผู้ที่มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ที่แตกต่างกัน มีการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมที่แตกต่างกันเฉพาะการทำวิจัย ขึ้นต่อกำหนดที่มาและความสำคัญ และกำหนดวัตถุประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม เป็นผลมาจากปัจจัยการประเมินผล ในส่วนการตรวจสอบฐานข้อมูล Gen. AI ที่ใช้สร้างข้อมูลคำตอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง, การทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการ, ระดับบัณฑิตศึกษา, AI Literacy

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the ethical use of Generative AI in research and academic writing for publication of graduate students in Bangkok based on AI Literacy Concept; 2) to compare the acceptability of the ethical use of Gen. AI through the factors of knowledge and understanding of Gen. AI (Understand); and 3) to examine the factors of Gen. AI evaluation (Evaluate) that influenced the acceptability of the ethical use of Gen. AI. This quantitative research used the AI Literacy concept as the research framework. The population consisted of graduate students from higher education institutions in Bangkok. The sample size was calculated using the G*Power program, with an influence factor of 0.4. The sample consisted of 125 participants. Data were collected using purposive sampling, using questionnaires and estimated using a five-point Likert scale. Data analysis statistics included descriptive statistics, used to describe mean and standard deviation, and inferential statistics, using one-way analysis of variance through knowledge and understanding factors, and multiple regression analysis through evaluation factors. The research results found that 1) the overall level of knowledge and understanding of Gen. AI in research and academic writing was mostly at the "moderate" level. The overall level of evaluation of Gen. AI was at the "high" level. The overall level of

acceptance of the ethical use of Gen. AI for research and research articles were at the "moderate" level; 2) knowledge and understanding factors had statistically significant effects on people with different knowledge and understanding of Gen. AI to accept the ethical use of Gen. AI differently in research, steps in determining the source and importance, and setting the objectives; 3) the acceptability of the ethical use of Gen. AI was influenced by the evaluation factors in the section on the Gen. AI database used to generate the answer data, which was statistically significant.

Keywords: use of Generative AI, research and academic writing, graduate studies, AI Literacy

บทนำ

ท่ามกลางเทคโนโลยีที่มีการเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคม โดยเฉพาะปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (Generative AI) เรียกอีกอย่างว่า Gen. AI เป็นปัญญาประดิษฐ์ประเภทหนึ่งของ Artificial Intelligence (AI) ที่มีทักษะและความสามารถในการสร้างสรรค์ข้อมูลเนื้อหา ไอเดียสิ่งใหม่ ๆ ได้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นข้อความ รูปภาพ วิดีโอ ฯลฯ ผ่านการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ภายใต้การนำชุดข้อมูลคำสั่งที่เรียกว่า “พรอมป์” (Prompt) ของผู้ใช้งานมาเรียนรู้และพัฒนาทักษะการทำงานของโปรแกรม โดยใช้ระยะเวลารวดเร็ว (ทิพย์อรุณ เขียวแก้ว และคณะ, 2566) ทำให้ Gen. AI เป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจในสังคม นำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานในทุกภาคส่วนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะภาคการศึกษาและวิชาการ จากผลการสำรวจมหาวิทยาลัยทั่วโลกพบว่า มีจำนวนหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ AI มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง (Stanford University Human Centered AI (Stanford HAI), 2024) แสดงให้เห็นว่า นิสิตนักศึกษาให้ความสนใจนำ AI มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานบ้าน รายงาน บทความ งานวิจัย งานเขียนทางวิชาการ และการให้คำแนะนำปรึกษา เป็นต้น แต่ถึงอย่างไรแล้ว เมื่อนิสิตนักศึกษาเปิดโอกาสนำ Gen. AI มาใช้ในปริมาณที่มากเกินไป ย่อมส่งผลต่อการใช้งานในทางที่ไม่เหมาะสมเช่นกัน จากผลสำรวจนักศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ที่ใช้ AI ในการทำงานโดย (Nam, J., 2023) พบว่า จำนวน 56% ของนักศึกษาใช้ AI ในการทำการบ้านและข้อสอบ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงการใช้ AI ในภาคการศึกษาและวิชาการของประเทศไทย พบว่า มีแนวโน้มการนำ AI มาใช้ในการเรียนการสอนมาก

ขึ้น แต่ยังคงก่อให้เกิดความเสี่ยงและผลกระทบเช่นเดียวกัน การพึ่งพา AI ที่มากเกินไป ประกอบกับการใช้ AI ส่อแววทุจริตผิดวัตถุประสงค์การใช้งาน ถือเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม (วรลักษณ์ หิมะกลัส, 2566) อีกทั้งงานศึกษาความพร้อมในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI สำหรับบริการดิจิทัลอย่างมีธรรมาภิบาลโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.), (2566) พบว่า ในภาคการศึกษา ยังขาดบุคลากรผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้าน AI จำนวนมาก อีกทั้งการจัดสรรบุคคลเพื่อที่จะมาพัฒนาทักษะการใช้ AI และสร้างองค์ความรู้และเข้าใจแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และบุคลากรการศึกษายังไม่เพียงพอ

แนวคิด AI Literacy เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้มีความประสงค์ใช้ AI นั้นตระหนักถึงการศึกษาองค์ความรู้และความเข้าใจระบบการทำงานของ AI จนกระทั่งมีทักษะและศักยภาพในการประเมินตรวจสอบ AI อันนำไปสู่การมีวิจารณญาณเลือกใช้ AI ให้เหมาะสมกับการทำงานของตนอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ (Mills, K. et al., 2024) โดยแนวคิดดังกล่าวนี้ประกอบไปด้วย 1) ความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) 2) การประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ซึ่งทั้งสองส่วนนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เชื่อมโยงกัน มีความสำคัญอย่างยิ่งที่สามารถนำมาปรับใช้กับงานวิจัยนี้ได้ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาที่มีข้อกังวลถึงการใช้งาน Gen. AI กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจข้อมูล Gen. AI อย่างถูกต้องและปลูกฝังทักษะการประเมินผล Gen. AI ให้มีเทคนิคหลักเกณฑ์การพิจารณาตรวจสอบ ที่สำคัญเป็นการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้ตระหนักถึงการใช้ Gen. AI อย่างละเอียดรอบคอบและรู้เท่าทันถึงการใช้ Gen. AI ประกอบกับการฝึกฝนให้นิสิตนักศึกษามีทัศนคติเลือกใช้ Gen. AI เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการอย่างเหมาะสม ควบคู่ไปกับการใช้ทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ สร้างผลงานวิชาการด้วยตนเองเป็นหลัก ให้ไปสู่เป้าหมายการสร้างผลงานวิชาการที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน

จากการสำรวจกลุ่มบุคลากรการศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาพบว่า กลุ่มนิสิตนักศึกษามีลักษณะการใช้ Gen. AI เข้าข่ายที่ใช้งานในทางไม่เหมาะสม สุ่มเสี่ยงที่ผิดหลักจริยธรรมการทำวิจัยและวิชาการ โดยเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโทและปริญญาเอก ที่ล้วนแล้วเป็นปัญญาชนที่มีคุณวุฒิและทักษะความสามารถในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการ ย่อมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ มากไปกว่านั้นมีความพยายามที่จะนำ Gen. AI มาใช้ในกระบวนการสร้างผลงานวิชาการที่มากเกินไปกว่าการใช้ทักษะการทำงานด้วยตนเอง ประกอบกับการใช้งานอย่างไม่มีขอบเขตที่ต่างคนต่างใช้งานตามความต้องการของตน สิ่งเหล่านี้ล้วนสร้างผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำวิจัยและวิชาการที่อาศัยการใช้ Gen. AI มากขึ้น ในขณะเดียวกันอาจส่งผลต่อ

มาตรฐานการทำวิจัยฯ ที่ด้อยประสิทธิภาพลง อีกทั้งการแข่งขันทางผลงานทางวิชาการที่สูง ล้วนแล้วมักกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มสถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในเมืองกรุงเทพมหานคร มีสิ่งสาธารณูปโภคและเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานและมีแหล่งศึกษาข้อมูลความรู้ต่อยอดการพัฒนาผลงานวิชาการ ทำให้มีกลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ความสนใจมาเรียนในเมืองมากยิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษากลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรุงเทพฯ เพื่อทำการศึกษาวิจัยต่อไป

ด้วยเหตุผลที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นการเปลี่ยนโฉมรูปแบบการสร้างผลงานวิชาการจากการใช้ Gen. AI อันแฝงไปด้วยปัญหาและอุปสรรคการใช้งานอย่างไม่มีขอบเขตและไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังไม่มีกฎเกณฑ์หรือนโยบายและแผนควบคุมการใช้ที่เฉพาะจงสำหรับการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการยังไม่เห็นเป็นรูปธรรม จึงเห็นควรศึกษาการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด AI Literacy เพื่อทราบว่าแนวโน้มการใช้งานของนิสิตนักศึกษาเป็นเช่นไรในแต่ละด้าน ถือเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญให้นิสิตนักศึกษามีแนวทางการประยุกต์ใช้ Gen. AI ในการทำวิจัยฯ อย่างมีขอบเขตและเหมาะสมสอดคล้องกับระเบียบวิจัยอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงานในสังคมวิชาการควบคู่กับการดำรงตนตามหลักจริยธรรมการทำวิจัยฯ อย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด AI Literacy
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ผ่านปัจจัยด้านความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ที่ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประเภทการวิจัย ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ กลุ่มประชากรที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก พื้นที่ศึกษาคือสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 125 คน ทำการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของโปรแกรม G*Power โดยกำหนดค่าอิทธิพล (Effect Size) เท่ากับ 0.4 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นไปตามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนดเพิ่มเติม คือ ผู้ที่รู้จักและใช้ Gen. AI เป็นตัวช่วยในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการ

ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้ ตัวแปรต้น คือ ระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) และระดับการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) และตัวแปรตาม คือ ระดับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการ

สมมติฐานการวิจัย มีดังนี้

- ระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ที่แตกต่างกัน มีการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ที่แตกต่างกัน
- ระดับการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีดังนี้ 1) ระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI ของท่าน (Understand) 2) ระดับการประเมินผล Gen. AI ของท่าน (Evaluate) และ 3) ระดับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI ในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการของท่าน แบ่งออกเป็นการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI สำหรับการวิจัย และการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI สำหรับการทำบทความวิจัย

การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการใช้ Gen. AI จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมกับประเด็นคำถามโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เท่ากับ 1.0 และการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่นอกเหนือกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้

วิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .971 ถือว่ามีระดับค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้

การแปลผลแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) จะใช้ค่าเฉลี่ยมาพิจารณาความถี่ของกลุ่มโดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่างดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง มีระดับมากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง มีระดับมาก

2.61 – 3.40 หมายถึง มีระดับปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง มีระดับน้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง มีระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเองจากนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 125 คน และทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ให้คะแนน ลงรหัสข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย มีดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิด AI Literacy ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามมาตรวัดของลิเคิร์ต เพื่ออธิบายภาพรวมระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ภาพรวมระดับการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) และภาพรวมระดับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ผ่านปัจจัยด้านความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่ออธิบายความแตกต่างของระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) กับระดับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ที่ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ของ

นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ส่งผลต่อระดับการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ศึกษา ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่อใช้บรรยาย ภาพรวมระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ภาพรวมระดับการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) และภาพรวมระดับการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) โดยใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรมฯ ผ่านปัจจัยทางด้านระดับความรู้และความเข้าใจ Gen. AI (Understand) และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยระดับการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ที่ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรมฯ ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด AI Literacy พบว่า

1.1 ภาพรวมระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ Gen. AI เท่ากับ 7.12 จากคะแนนเต็ม 10 ($\bar{X} = 7.12$, S.D. = 1.63) ซึ่งนิสิตนักศึกษาครึ่งหนึ่งเป็นกลุ่มผู้มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับปานกลาง (5-7 คะแนน) อยู่ที่ร้อยละ 53.60 ตามมาด้วยกลุ่มผู้มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับมาก (ตั้งแต่ 8 คะแนนขึ้นไป) อยู่ที่ร้อยละ 40.80 แต่ยังมีจำนวนน้อยที่เป็นกลุ่มผู้มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับน้อย (ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4 คะแนน) อยู่ที่ร้อยละ 5.60

1.2 ภาพรวมระดับการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ดังตารางที่ 1 นิสิตนักศึกษา มีการประเมินตรวจสอบการใช้ Gen. AI มากที่สุดคือ การวิเคราะห์ข้อมูลจาก Gen. AI โดยใช้มุมมองหลายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.95 ตามมาด้วยการตรวจสอบแหล่งอ้างอิงที่ได้จาก Gen. AI เพื่อวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการคำนึงถึงคุณค่าของค่าใช้จ่ายการซื้อ

ฟังก์ชันเสริมการใช้งาน Gen. AI ซึ่งอยู่ในระดับ “มาก” สอดคล้องกับการประเมินผล Gen. AI ในส่วนอื่น และเป็นไปตามภาพรวมการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) เช่นกัน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลตามมาตรวัดของลิเคิร์ต จำแนกตามการประเมินผล Gen. AI (Evaluate)

การประเมินผล Gen. AI (Evaluate)	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล
ทดสอบคุณภาพของผลลัพธ์คำตอบ Gen. AI	3.66	1.10	มาก
ทดสอบให้ Gen. AI สร้างผลลัพธ์หลายรูปแบบ	3.51	1.14	มาก
ทดสอบให้ Gen. AI เอาความรู้ใหม่ไปปรับใช้กับการสร้างข้อมูล	3.51	1.15	มาก
ตรวจสอบฐานข้อมูล Gen. AI ที่ใช้สร้างข้อมูลคำตอบ	3.46	1.21	มาก
ตรวจสอบความแม่นยำของข้อมูลคำตอบ Gen. AI	3.47	1.27	มาก
ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้จาก Gen. AI ว่ามีอคติหรือไม่	3.54	1.19	มาก
ตรวจสอบความทันสมัยของข้อมูล Gen. AI ว่าอัปเดตเป็นปัจจุบัน	3.64	1.12	มาก
ตรวจสอบแหล่งอ้างอิงที่ได้จาก Gen. AI เพื่อความน่าเชื่อถือ	3.88	1.14	มาก
คำนึงถึงความคุ้มค่าของการซื้อฟังก์ชันเสริมการใช้งาน Gen. AI	3.83	1.07	มาก
วิเคราะห์ข้อมูลจาก Gen. AI โดยใช้มุมมองหลายด้าน	3.95	1.05	มาก
ภาพรวม การประเมินผล Gen. AI (Evaluate)	3.65	0.91	มาก

1.3 ภาพรวมระดับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ แบ่งออกเป็นสองส่วน ดังนี้

1) ระดับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมสำหรับการทำวิจัย ดังตารางที่ 2 นิสิตนักศึกษายอมรับได้อย่างมีจริยธรรมในการใช้ Gen. AI มากที่สุดในส่วนของขั้นตอนกำหนดหัวข้องานวิจัยที่สนใจ คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 3.28 รองลงมาเป็นการวางแผนขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งทั้งสามขั้นตอนนี้ มีการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม อยู่ในระดับ “ปานกลาง” เช่นเดียวกับขั้นตอนการวิจัยอื่น ๆ ยกเว้นขั้นตอนการอภิปรายผลการวิจัย ที่มีการยอมรับได้ฯ อยู่ในระดับ “น้อย” ซึ่งภาพรวมของระดับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมสำหรับการทำวิจัยทั้งหมด อยู่ในระดับ “ปานกลาง” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.90

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรผลตามมาตรวัดของลิเคิร์ต จำแนกตามการยอมรับได้ถึงการ
ใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม สำหรับการทำวิจัย

การใช้ Gen. AI ในการทำวิจัย	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล
กำหนดหัวข้องานวิจัยที่สนใจ	3.28	1.19	ปานกลาง
กำหนดที่มาและความสำคัญของการวิจัย	2.93	1.21	ปานกลาง
ตั้งคำถามวิจัย	2.87	1.26	ปานกลาง
กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย	2.73	1.23	ปานกลาง
กำหนดทฤษฎีที่ใช้ในการทำวิจัย	2.97	1.20	ปานกลาง
กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย	3.06	1.21	ปานกลาง
ทำกรอบแนวคิดในการวิจัย	2.77	1.21	ปานกลาง
วางแผนขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	3.11	1.17	ปานกลาง
แปรผลข้อมูลการวิจัย	2.83	1.22	ปานกลาง
วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยทางสถิติ (เชิงปริมาณ)	2.99	1.30	ปานกลาง
วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย (เชิงคุณภาพ)	2.72	1.27	ปานกลาง
อภิปรายผลการวิจัย	2.60	1.21	น้อย
สรุปผลการวิจัย	2.75	1.34	ปานกลาง
ทำข้อเสนอแนะการวิจัย	2.98	1.30	ปานกลาง
ภาพรวม การยอมรับได้ถึงการ ใช้ Gen. AI ในการทำวิจัย	2.95	0.95	ปานกลาง

2) ระดับการยอมรับได้ถึงการ ใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมสำหรับการทำ
บทความวิจัย ดังตารางที่ 3 ขั้นตอนทีนี้นิสิตนักศึกษายอมรับได้อย่างมีจริยธรรมในการใช้ Gen. AI
มากที่สุดในส่วนของขั้นตอนการคิดชื่อเรื่องบทความที่น่าสนใจ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.34 ซึ่งทุกขั้นตอน
ทีนี้นิสิตนักศึกษายอมรับได้อย่างมีจริยธรรมในการใช้ Gen. AI สำหรับการทำความเข้าใจ อยู่ใน
ระดับ “ปานกลาง” ทั้งหมดทุกข้อเช่นเดียวกันกับภาพรวมของระดับการยอมรับได้ถึงการ ใช้ Gen.
AI อย่างมีจริยธรรมทุกขั้นตอนทั้งหมด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.03

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรผลตามมาตรวัดของลิเคิร์ต จำแนกตามการยอมรับได้ถึงการ
ใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม สำหรับการทำบทความวิจัย

การใช้ Gen. AI ทำบทความวิจัย	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล
คิดชื่อเรื่องบทความให้น่าสนใจ	2.82	1.43	ปานกลาง
ทำบทคัดย่อ	2.64	1.27	ปานกลาง
ทำบทนำ	2.50	1.30	ปานกลาง
สรุปข้อมูลผลการวิจัยทั้งหมดนำมาสร้างบทความ	2.29	1.34	ปานกลาง
สร้างรูปภาพ กราฟ และตารางจากข้อมูลงานวิจัย	2.05	1.33	ปานกลาง
จัดรูปแบบการเขียนบทความตามข้อกำหนดของวารสาร	1.90	1.18	ปานกลาง
ภาพรวม การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI ในการทำบทความวิจัย	2.37	1.00	ปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ผ่านปัจจัยด้านความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ของนิสิตนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า

2.1 ระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI แตกต่างกัน มีการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม ที่ไม่แตกต่างกันเกือบทั้งหมด กล่าวคือ การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ของนิสิตนักศึกษา ยกเว้นในประเด็นการทำวิจัย ขั้นตอนการกำหนดที่มาและความสำคัญของการวิจัย พบว่ามีระดับการยอมรับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มที่มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับมาก มีระดับการยอมรับที่มากกว่ากลุ่มที่มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับปานกลาง และในขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย พบว่ามีระดับการยอมรับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มที่มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับปานกลาง และกลุ่มมีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับมาก มีระดับการยอมรับที่น้อยกว่ากลุ่มที่มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับน้อย นำเสนอข้อมูลดังตารางที่ 4-6 ดังนี้

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม สำหรับการทำวิจัย
จำแนกตามระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand)

สำหรับการทำวิจัย		SS	Df	MS	F	Sig
กำหนดหัวข้องานวิจัยที่สนใจ	ระหว่างกลุ่ม	8.229	2	4.114	3.006	.053
	ภายในกลุ่ม	166.971	122	1.369		
	รวม	175.200	124			
กำหนดที่มาและความสำคัญของการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	11.834	2	5.917	4.284	.016*
	ภายในกลุ่ม	168.518	122	1.381		
	รวม	180.352	124			
ตั้งคำถามวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	5.152	2	2.576	1.630	.200
	ภายในกลุ่ม	192.800	122	1.580		
	รวม	197.952	124			
กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	12.433	2	6.217	4.351	.015*
	ภายในกลุ่ม	174.319	122	1.429		
	รวม	186.752	124			
กำหนดทฤษฎีที่ใช้ในการทำวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3.076	2	1.538	1.073	.345
	ภายในกลุ่ม	174.796	122	1.433		
	รวม	177.872	124			
กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	8.299	2	4.150	2.938	.057
	ภายในกลุ่ม	172.309	122	1.412		
	รวม	180.608	124			
ทำกรอบแนวคิดในการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	7.401	2	3.701	2.612	.078
	ภายในกลุ่ม	172.871	122	1.417		
	รวม	180.272	124			
วางแผนขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	8.043	2	4.022	3.021	.052
	ภายในกลุ่ม	162.389	122	1.331		
	รวม	170.432	124			
แปรผลข้อมูลการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3.636	2	1.818	1.233	.295
	ภายในกลุ่ม	179.836	122	1.474		
	รวม	183.472	124			

สำหรับการทำวิจัย		SS	Df	MS	F	Sig
วิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยทางสถิติ (เชิงปริมาณ)	ระหว่างกลุ่ม	5.860	2	2.930	1.742	179
	ภายในกลุ่ม	205.132	122	1.681		
	รวม	210.992	124			
วิเคราะห์ข้อมูล การวิจัย (เชิงคุณภาพ)	ระหว่างกลุ่ม	8.730	2	4.365	2.767	.067
	ภายในกลุ่ม	192.470	122	1.578		
	รวม	201.200	124			
อภิปรายผลการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	1.637	2	.818	.553	.576
	ภายในกลุ่ม	180.363	122	1.478		
	รวม	182.000	124			
สรุปผลการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	9.607	2	4.803	2.742	.068
	ภายในกลุ่ม	213.705	122	1.752		
	รวม	223.312	124			
ทำข้อเสนอแนะ การวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	9.627	2	4.813	2.946	.056
	ภายในกลุ่ม	199.301	122	1.634		
	รวม	208.928	124			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ของระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ในการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมสำหรับการทำวิจัย พบคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) กับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมสำหรับการทำวิจัย ด้วยวิธีการ LSD

การยอมรับได้ สำหรับการทำวิจัย “กำหนดที่มาและความสำคัญของการวิจัย”	ระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand)		
	ระดับน้อย	ระดับปานกลาง	ระดับมาก
ระดับน้อย	-		
ระดับปานกลาง	.170	-	
ระดับมาก	.948	.006*	-

การยอมรับได้ๆ สำหรับการทําวิจัย “กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย”	ระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand)		
	ระดับน้อย	ระดับปานกลาง	ระดับมาก
ระดับน้อย	-	.	
ระดับปานกลาง	.006*	-	
ระดับมาก	.037*	.151	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการยอมรับได้ถึงการใช Gen AI อย่างมีจริยธรรม สำหรับการทําทความ
วิจัย จำแนกตามระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand)

สำหรับการทําทความวิจัย		SS	Df	MS	F	Sig
คิดชื่อเรื่อง บทความให้ น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	3.250	2	1.625	1.008	.368
	ภายในกลุ่ม	196.638	122	1.612		
	รวม	199.888	124			
ทําทคดีย่อ	ระหว่างกลุ่ม	2.884	2	1.442	1.005	.369
	ภายในกลุ่ม	175.084	122	1.435		
	รวม	177.968	124			
ทําทหน้า	ระหว่างกลุ่ม	3.102	2	1.551	1.001	.370
	ภายในกลุ่ม	189.010	122	1.549		
	รวม	192.112	124			
สรุปข้อมูล ผลการวิจัย ทั้งหมดนำมา สร้างบทความ	ระหว่างกลุ่ม	6.422	2	3.211	1.980	.142
	ภายในกลุ่ม	197.866	122	1.622		
	รวม	204.288	124			
สร้างรูปภาพ กราฟ และตาราง จากข้อมูล งานวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3.201	2	1.600	1.080	.343
	ภายในกลุ่ม	180.799	122	1.482		
	รวม	184.000	124			
จัดรูปแบบการ เขียนบทความ ตามข้อกำหนด ของวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	8.745	2	4.373	2.673	.073
	ภายในกลุ่ม	199.543	122	1.636		
	รวม	208.288	124			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ที่ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบไปด้วย 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ในส่วนของการตรวจสอบฐานข้อมูล Gen. AI ที่ใช้สร้างข้อมูลคำตอบ โดยสามารถอธิบายถึงการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการ ได้ในร้อยละ 25.7 ($R^2 = 0.257$)

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นกับตัวแปรตามในรูปสมการเชิงเส้นทางคณิตศาสตร์จากตารางที่ 7 จะได้รูปแบบความสัมพันธ์ ดังนี้

$Y = 1.200 + 0.190 (X_{\text{Evaluate Database}})$ สัญลักษณ์แทนค่าในสมการ $Y =$ การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ที่ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย	ค่า t	ระดับนัยสำคัญ
ทดสอบคุณภาพของผลลัพธ์คำตอบ Gen. AI (XEvaluate Quaitly data)	3.66	1.101	-.011	-.087	.930
ทดสอบให้ Gen. AI สร้างผลลัพธ์หลายรูปแบบจากการใช้ Prompts (XEvaluate Create data)	3.51	1.140	.128	1.093	.277
ทดสอบให้ Gen. AI เอาความรู้ใหม่ไปปรับใช้กับการสร้างข้อมูลคำตอบ (XEvaluate Adaptation data)	3.51	1.147	.086	.805	.422
ตรวจสอบฐานข้อมูล Gen. AI ที่ใช้สร้างข้อมูลคำตอบ (XEvaluate Database)	3.46	1.208	.190	2.068	.041*
ตรวจสอบความแม่นยำของข้อมูลคำตอบ Gen. AI (XEvaluate Accuracy data)	3.47	1.274	.057	.484	.629

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ค่า สัมประสิทธิ์ ถดถอย	ค่า t	ระดับ นัยสำคัญ
ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้จาก Gen AI ว่ามีอคติหรือไม่ (XEvaluate Bias data)	3.54	1.188	-.082	-.722	.472
ตรวจสอบความทันสมัยของข้อมูล Gen. AI (XEvaluate Update data)	3.64	1.125	-.039	-.307	.759
ตรวจสอบแหล่งอ้างอิงที่ได้จาก Gen. AI เพื่อวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ (XEvaluate Reference data)	3.88	1.140	.060	.560	.577
คำนึงถึงความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายการซื้อฟังก์ชันเสริมการใช้งาน Gen. AI (XEvaluate add Function data)	3.83	1.068	.085	.761	.448
วิเคราะห์ข้อมูลจาก Gen. AI โดยใช้มุมมองหลายด้าน (XEvaluate Perspective data)	3.95	1.054	.011	.100	.920
ค่าคงที่ (Constant)			1.200	3.526	.001*
$R^2 = 0.257$ SEE = 0.83561 F = 3.939 p-value = 0.05 R = 0.507					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลจากภาพรวมการใช้ Gen. AI ในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด AI Literacy สามารถแบ่งออกเป็นประเด็น ดังนี้

1.1 ภาพรวมระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ของนิสิตนักศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับปานกลาง ในส่วนข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น แต่ยังคงมีนิสิตนักศึกษาส่วนน้อยที่ยังมีองค์ความรู้ไม่มากพอและเข้าใจข้อมูลแบบผิด ๆ เกี่ยวกับทักษะกลไกการทำงานของ Gen. AI อันส่งผลต่อการใช้งานที่อาจไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะทักษะการประยุกต์ใช้ AI ยังไม่มากเท่าที่ควร ไม่ทันระมัดระวัง สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วเกิดจากผู้ใช้งานขาดความรู้และเข้าใจ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khalifa, M. & Albadawy, M. (2024) ที่กล่าวถึง การใช้ Gen. AI ยังไม่ครอบคลุมการทำงานได้ทั้งหมดตามที่ผู้ใช้งานต้องการ

ทำให้ผู้ใช้งานเข้าใจข้อมูลไปในทางที่ผิดหรือเบี่ยงเบนไปจากวัตถุประสงค์เป้าหมายการวิจัยได้ เพราะฉะนั้น นิสิตนักศึกษาควรจะต้องศึกษาหาข้อมูลองค์ความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเกี่ยวกับ Gen. AI และทำความเข้าใจถึงกลไกการทำงานของโปรแกรม เพื่อที่จะสามารถเป็นข้อมูลองค์ประกอบการเลือกใช้ Gen. AI ตามความเหมาะสมในแต่ละขั้นตอนการทําวิจัยและการเขียนทางวิชาการต่อไป

1.2 ภาพรวมระดับการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ของนิสิตนักศึกษา พบว่า อยู่ในระดับ “มาก” ทั้งหมดทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า นิสิตนักศึกษามีทักษะในการประเมินตรวจสอบการใช้ Gen. AI อยู่ในเกณฑ์ที่ดีพอสมควร ทั้งนี้เพราะ Gen. AI สามารถให้ข้อมูลคำตอบที่อาจมีความลำเอียง อคติ หรือความหลอนในการสร้างข้อมูลได้ทุกอย่าง ถึงแม้จะไม่มีอยู่จริง เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Hallucinations หากมีการนำมาใช้โดยที่ไม่มีการประเมินตรวจสอบข้อมูล อาจนำมาซึ่งความผิดพลาดคลาดเคลื่อนและไม่น่าเชื่อถือที่ปรากฏในผลงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยณัฐ ประถมวงษ์ (2566) ระบุว่า มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ถึงกระบวนการทำงานและผลลัพธ์ของโปรแกรมได้ ซึ่งหากเกิดความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจาก AI ที่อาจไม่ทราบถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น หากเกิดความเสียหาย ผู้ใช้งานนั้นเองจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบจากการใช้ Gen. AI

1.3 ภาพรวมระดับการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทําวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ของนิสิตนักศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามีการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI สำหรับการทําวิจัยอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เช่นเดียวกันกับการทําบทความวิจัย ซึ่งถือว่า สังคมกลุ่มนิสิตนักศึกษาให้การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI ในเรื่องดังกล่าวนี้ โดยขั้นตอนที่นิสิตนักศึกษาให้การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI มากที่สุดคือ ขั้นตอนการกำหนดหัวข้องานวิจัยที่สนใจและขั้นตอนการคิดชื่อเรื่องบทความที่น่าสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Guido Schryen et. al., 2025) ทั้งนี้เพราะ Gen. AI สามารถสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ในการสังเคราะห์งานวิจัยที่จะรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว การระบุช่องว่างองค์ความรู้ของงานวิจัยที่สามารถแสกนข้อมูลจำนวนมาก เพื่อค้นหาประเด็นหัวข้อที่ยังไม่ได้รับการศึกษา และการกำหนดแนวทางและลำดับความสำคัญของหัวข้อวิจัยได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นกระบวนการทำงานของ Gen. AI ในการทําวิจัยและบทความ อันเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำมาปรับใช้ในการกำหนดหัวข้องานวิจัยที่สนใจและการคิดชื่อเรื่องบทความที่น่าสนใจของนิสิตนักศึกษาต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้นิสิตนักศึกษาให้การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในขั้นตอนดังกล่าวมากที่สุด

2. ผลจากการเปรียบเทียบการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ผ่านปัจจัยด้านความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

2.1 ในส่วนของปัจจัยระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) มีผลให้ผู้ที่มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก มีการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมที่แตกต่างกันเฉพาะในประเด็นการทำวิจัย ขั้นตอนการกำหนดที่มาและความสำคัญของการวิจัย และขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สิริน ฉกามานนท์ และคณะ, 2568) ทั้งนี้เพราะการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องในการใช้ปัญญาประดิษฐ์เชิงรู้สร้าง (Gen. AI) ย่อมช่วยยกระดับผลลัพธ์ การเรียนรู้ต่อการใช้ Gen. AI ในการวิจัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในสถาบันอุดมศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Mutlu et al., 2024) ที่การฝึกอบรม การส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจแก่นักศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับ เทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็วได้ แสดงให้เห็นว่าความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ Gen. AI ล้วนเป็นสิ่ง สำคัญที่มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้ใช้งาน เพื่อให้มีเป้าหมายในการใช้งานอย่างชัดเจน อีกทั้งการสร้างความรู้และเข้าใจที่ถูกต้อง ย่อมเป็นการพัฒนาทักษะและความสามารถของผู้ใช้งาน ให้ทำงานร่วมกับการใช้ Gen. AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Sharples, M., 2023)

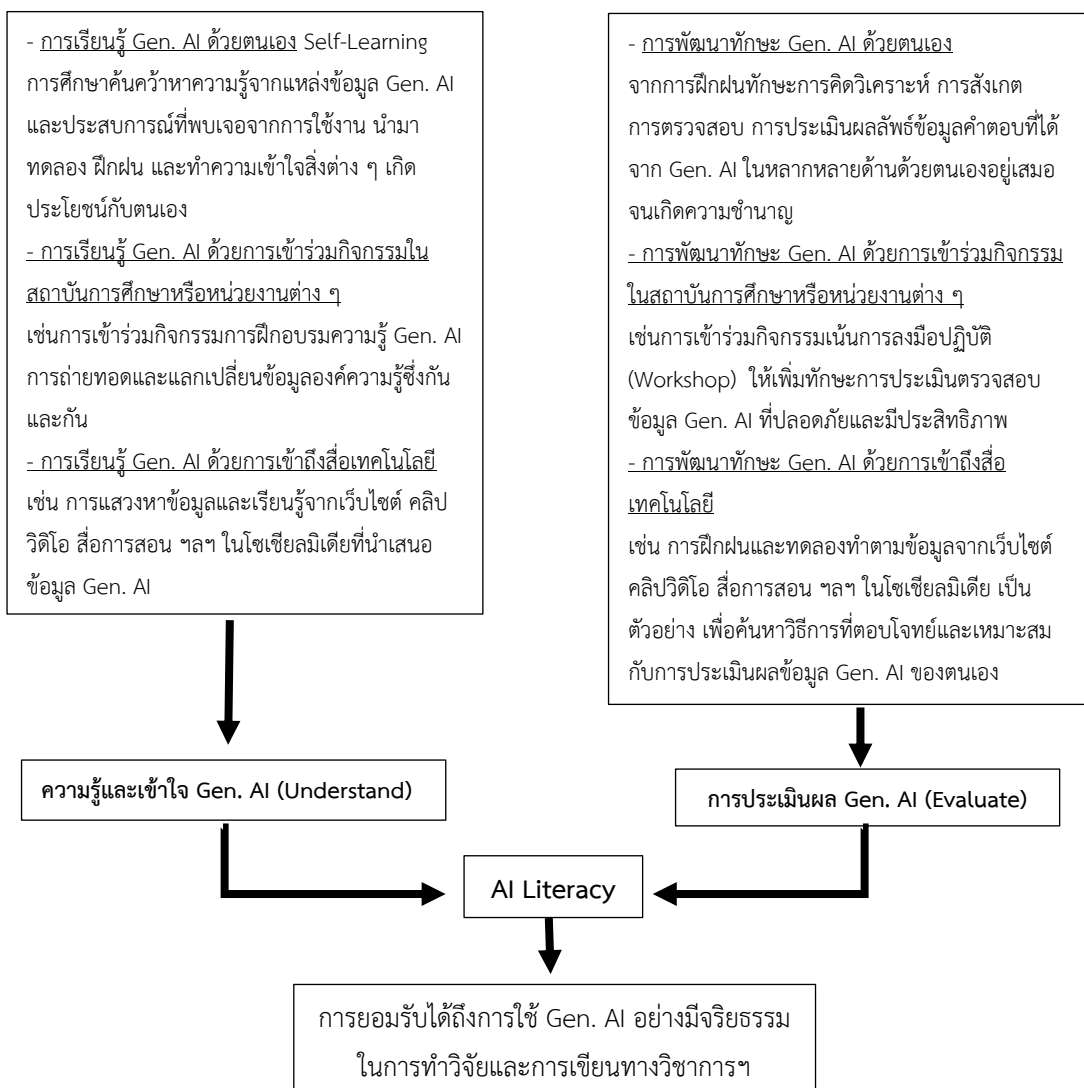
3. ผลจากปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ที่ส่งผลต่อการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ของนิสิตนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา

3.1 ในส่วนของปัจจัยการประเมินผล Gen. AI (Evaluate) สมการพยากรณ์ การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม อยู่ในรูปของ $Y = 1.200 + 0.190 (X_{Evaluate Database})$ หมายความว่า การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม เป็นผลมาจากปัจจัย การประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ในส่วนของการตรวจสอบฐานข้อมูล Gen. AI ที่ใช้สร้างข้อมูล คำตอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะฐานข้อมูลโมเดล AI ที่ใช้ในการ ประมวลผลข้อมูลของ Gen. AI มีปริมาณข้อมูล ความหลากหลายของข้อมูลที่ไม่เท่ากัน ทำให้ การได้มาซึ่งผลลัพธ์คำตอบที่ Gen. AI สร้างขึ้นมานั้นแตกต่างกัน ซึ่งหากนิสิตนักศึกษามีทักษะ ในการประเมินผลของฐานข้อมูลในโปรแกรม Gen. AI และสามารถตรวจสอบได้ว่าระบบโปรแกรม นำฐานข้อมูลไปเรียนรู้เข้าใจข้อมูลในรูปแบบใด และทราบถึงวิธีการนำฐานข้อมูลมาใช้ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างชุดข้อมูลคำตอบ (Output) ออกมาได้อย่างไร ย่อมจะทำให้ นิสิต

นักศึกษามีการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Khalifa, M. & Albadawy, M., 2024) ทั้งนี้เพราะ Gen. AI มีทักษะความสามารถในการใช้เป็นเครื่องมือช่วยทำวิจัยทางวิชาการของผู้ใช้งานได้อย่างหลากหลาย ประกอบกับผู้ใช้งานเริ่มมีวิธีการประเมินทดสอบผลลัพธ์คำตอบจาก AI ที่มากขึ้น จึงส่งผลให้คนในแวดวงวิชาการยอมรับที่จะนำ Gen. AI มาประยุกต์ใช้กับการทำวิจัยและงานวิชาการมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตติพัฒน์ ชื่นพิทยาวุฒิ (2566) ระบุทักษะของ ChatGPT สามารถสนับสนุนการทำงานวิจัยได้แทบทุกส่วนในกระบวนการทำวิจัย เพื่อให้ นักวิจัยมีแนวทางไต่เต้าการทำวิจัยที่สร้างสรรค์ และนำข้อมูลมาคิดทบทวนและต่อยอดงานวิจัยต่อไปได้ จนทำให้สังคมวงวิชาการของพฤติกรรมศาสตร์ให้การยอมรับถึงการนำ Gen. AI อย่างโปรแกรม ChatGPT นำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานวิจัยได้ ควบคู่ไปกับการมีความซื่อสัตย์และโปร่งใสสำหรับการเขียนงานวิจัยอย่างมีจริยธรรม

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอเสนอองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การจัดรูปแบบกิจกรรมการฝึกอบรมส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา มีการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรม ผ่านการคัดแยกกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI ที่แตกต่างกัน แบ่งออกเป็นระดับน้อย ปานกลาง และมาก โดยเน้นเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่เพิ่มเติมเกี่ยวกับ Gen. AI ให้แก่นิสิตนักศึกษาอย่างเหมาะสมและรู้เท่าทันในแต่ละกลุ่ม ที่จะทำ

ให้นิสิตนักศึกษาเกิดการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรมมากขึ้น ซึ่งสามารถนำมาจัดทำแผนดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายของสถาบันการศึกษา ผ่านการจัดสรรทุนสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี Gen. AI

2. การจัดทำแผนพัฒนาทักษะและความสามารถในการประเมินผล Gen. AI ให้แก่นิสิตนักศึกษา ในการลงมือปฏิบัติเสมือนจริงผ่านการสร้างสถานการณ์จำลอง เพื่อที่จะมีวิธีการรับมือและเตรียมความพร้อมในการประเมินผล ตรวจสอบข้อมูลคำตอบที่ได้รับจาก Gen. AI โดยเน้นในส่วนของความสามารถตรวจสอบฐานข้อมูล Gen. AI ที่ใช้สร้างข้อมูลคำตอบ เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษามีทักษะการสังเกตและตรวจสอบฐานข้อมูลของ Gen. AI ที่ใช้ในการเรียนรู้ อีกทั้งทราบถึงวิธีการนำฐานข้อมูลมาใช้ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลของ Gen. AI ซึ่งทักษะดังกล่าวนี้สามารถทำให้นิสิตนักศึกษามีหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาประเมินผลฐานข้อมูลและคำตอบที่ได้จาก Gen. AI ที่มีประสิทธิภาพ อันส่งผลให้เกิดการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรมมากขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิศวกรรมและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และหน่วยงานที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสนับสนุนการให้ข้อมูลและฝึกสอน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นฐานข้อมูล เพื่อออกแบบแนวทางการกระตุ้นและสร้างการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรมให้แก่นิสิตนักศึกษา

2. สถาบันการศึกษาและการวิจัย สำนักพิมพ์บทความวาร รวมทั้งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินผลงานวิชาการและจริยธรรมการทำวิจัยและงานวิชาการ สามารถนำผลการวิจัยมากำหนดรูปแบบหรือหลักเกณฑ์การประเมินผลงานวิชาการที่มีการใช Gen. AI โดยเน้นไปในทางการยอมรับได้ถึงการใช Gen. AI อย่างมีจริยธรรมให้สอดคล้องกับข้อกำหนดจริยธรรมการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

กฤตติพัฒน์ ชื่นพิทยาวุฒิ. (2566). ความก้าวหน้าของ ChatGPT และการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ : การประยุกต์ใช้ ประโยชน์ ความเสี่ยง และประเด็นทางจริยธรรมในการวิจัย. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 29(2), 154-173.

ทิพย์อรุณ เขี้ยวแก้ว และคณะ. (2566). การวิเคราะห์รูปแบบและจัดกลุ่มข้อความพหุองค์ประกอบสำหรับเจเนอเรทีฟเอไอ. *วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*, 9(3), 142-153.

- ปิยณัฐ ประถมวงษ์. (2566). ปัญญาประดิษฐ์กับความรับผิดชอบทางจริยธรรม: ประเด็นปัญหาทางปรัชญา. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(2), 31-57.
- วรลักษณ์ หิมะกลัศ. (2566). การทบทวนวรรณกรรมว่าด้วยการใช้ AI ในการศึกษา (ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์เป้าหมาย (Spearhead) ด้านสังคม แผนงานคนไทย 4.0. เข้าถึงได้จาก https://www.khonthai40.net/system/resource/file/kpfgo_content_attach_file_522_1.pdf?date=2023-12-28%2015:24:10.1
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.). (2566). *ETDA ร่วมกับ สวทช. เผยผลศึกษาความพร้อมในการประยุกต์ใช้ AI ชี้นำเกณฑ์ 5 ด้านในการประเมิน พร้อมเสนอภาครัฐและเอกชนช่วยหนุนเสริม การใช้ AI ที่กำลังขยายตัว*. เข้าถึงได้จาก https://www.etda.or.th/th/pr-news/aigc_AI.aspx
- สิริน ฉกามานนท์ และคณะ (2568). ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ในการศึกษาและการวิจัย : กรณีศึกษาการใช้ ChatGPT ของผู้รับทุนสนับสนุนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 5(1), 885–906.
- Cukurova, M., et. al. (2024). *Professional Development for Teachers in the Age of AI*. Retrieved from <http://www.eun.org/news/detail?articleId=11193331>
- Khalifa, M. & Albadawy, M. (2024). Using artificial intelligence in academic writing and research: An essential productivity tool. *Computer Methods and Programs in Biomedicine Update ScienceDirect*, 5, 100145.
- Mills, K., et al. (2024). *AI Literacy: A Framework to Understand, Evaluate, and Use*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/20.500.12265/218>
- Nam, J. (2023). *56% of College Students Have Used AI on Assignments or Exams*. Best Colleges. Retrieved from <https://www.bestcolleges.com/research/most-college-students-have-used-ai-survey/>
- Sharples, M. (2023). Towards social generative AI for education: theory, practices and ethics. *Learning: Research and Practice*, 9(2), 159-167.
- Stanford University Human Centered AI (Stanford HAI). (2024). *AI Index Annual Report*. Retrieved from <https://aiindex.stanford.edu/report/>